Numer 43.

DZIENNIK URZĘDOWY
WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO

w Warszawie dnia 23 Lipca 1817 Roku.

Boni civis est, nosse instituta et leges civitatis, iisque obtemperare.

Nro 14,367. Wydział Wyznań Relig: i Ośw: Publicz:

KOMMISSYA WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO.

Umieszczaiąc w Dzienniku Woiewódzkim Postanowienie Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla z dnia $\frac{6}{18}$ Marca r. b: zawieraiące prawidła, tyczące się utrzymania w dobrym stanie budowli Kościelnych, tudzież cmentarzy, tak Duchownych iako i Swieckich obowiązuiące, w słowach:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I. Cesarz Wszech Rossyy,

Król Polski, etc. etc. etc.

Chcąc skutecznie zapobieżeć upadkowi Kościołów Parafialnych, przez ustanowienie pewnych prawideł, podług których reparacya dawnych, lub stawianie nowych Kościołów i cmentarzów, iakoteż mieszkań Plebańskich dziać się ma, po wysłuchaniu zdania ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Przy każdém Kościele Parafialnym, Kollator, Pleban, i trzech Parafianów przez nich podanych, a od Kommissyi Woiewódzkiéy zatwierdzonych, czuwać będą wspólnie nad całością kościołów i mieszkań Plebańskich, tudzież cmentarzy.

Art: 2. Do nich należeć będzie:

a mieć dozór nad fabryką kościoła, cmentarza i mieszkania Plebańskiego.

b) zarządzać funduszem przeznaczonym na reparacyą kościoła.

c) przestrzegać, aby dochód z *pokładnego* obracanym był na reparacyą cmentarza.

d) czynić za własnym uznaniem z powierzonych sobie funduszów wydatki, nieprzenoszące złotych pięćdziesiąt, znacznieysze zaś za poprzedniem upoważnieniem od Kommissyi Woiewódzkiéy.

e) corocznie przesyłać rachunki do Kommissyi Woiewódzkiey, która po ich roztrząśnieniu, odeśle ie do Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

f) tam gdzie niemasz żadnego funduszu na zwyczayne koszta utrzymania fabryki kościoła, lub znayduiący się iest niedostatecznym, pomienieni Parafianie obmyślą sposoby onegoż zastąpienia, a za potwierdzeniem Kommissyi Woiewódzkiéy zatrudnią się tychże użyciem.

g) donosić będą Kommissyi Woiewódzkiéy o potrzebie znacznieyszych reparacyi lub nowey budowy.

Art: 3. Zgromadzać się będą na każde żądanie iednego z nich, pod prezydencyą Kollatora i większością głosów stanowić.

Art: 4. Do Plebana należeć będzie wszelka wewnętrzna mieszkania iego reparacya.

Art: 5. W przypadku większéy reparacyi, lub potrzeby postawienia nowego kościoła, albo mieszkania Plebańskiego, Kommissya Woiewódzka za uczynioném do siebie doniesieniem, rozkaże sporządzić abrys i wykaz kosztów, które prześle do zatwierdzenia Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Art: 6. Rozkład kosztów ma się dziać w następuiącym sposobie — Plebani maiący tylko dochodu złotych Polskich tysiąc ośmset, wolni są od przykładania się.

Maiący więcey nad złotych tysiąc ośmset dochodu, lecz który niedochodzi złotych tysiąc dziewięćset, dawać będą tyle ile zbywa od złotych Polskich tysiąc ośmset:

Maiący dochodu złotych tysiąc dziewięćset i więcey, aż do pięciu tysięcy, opłacać będą pięć od sta z całego swego dochodu.

Maiący dochodu złotych pięć tysięcy i wyżey, dadzą dziesięć od sta z całego dochodu.

Art: 7. Po odtrąceniu części przypadaiącey na Plebana, reszta summy na koszta budowli potrzebney, podzielona zostanie między Kollatora i Parafianów, tegoż wyznania religiynego. Tym końcem zrobiony zostanie rozkład przez Kommissyą Woiewódzką i do zatwierdzenia Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego podany, która co do dóbr Rządowych nie prędzey swą decyzyą wyda, aż po zniesieniu się z Kommissyą Przychodów i Skarbu.

Art: 8. Dochód z pokładnego ma bydź obracany na reparacyą cmentarza.

Art: 9. Gdzieby dochód z pokładnego na reparacyą cmentarza nie wystarczał, lub okazała się potrzeba większey reparacyi, albo nowego ogrodzenia cmentarza, rozkład kosztów podzielony zostanie pomiędzy Parafianów przez Kommissyą Woiewódzką, a zatwierdzony przez Kommissyą Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Art: 10. Wszystkie kościoły i mieszkania Plebańskie tak w Miastach iako i po Wsiach, maią bydź zapisane do Towarzystwa Kassy Ogniowéy, składka roczna opłacać się będzie z funduszu na reparacyą kościoła przeznaczonego; gdzieby go niebyło, opłata ta przez Plebana, Kollatora i Parafianów w proporcyi od Kommissyi Woiewódzkiey ustanowioney, a od Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego zatwierdzonéy, ponoszoną będzie; Kollator składkę całkowitą odbierać i do Kassy przesyłać będzie.

Art: 11. Wykonanie ninieyszego Postanowienia Kommissyi Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{6}{18}$ Marca 1817 roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

przez Cesarza i Króla.

Minister Sekretarz Stanu,

(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z oryginałem: Minister Sekretarz Stanu,

(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Radzca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady,

(podpisano) *Kossecki.*

Poleca nayskrupulatnieysze onego wykonanie wszystkim do rzeczy Interessowanym, a mianowicie osobom w duchu Artykułu 1. wspomnionego Wyroku, Dozor ustanowiony nad całością kościołów, mieszkań plebańskich tudzież Cmentarzy składaiącym: tak ważny przedmiot iakim iest zapobieżenie upadkowi budowli wyłuszczonych, niemoże bydź oboiętnym dla parafianów: owszem z pewnością mniemać należy, iż skwapliwie przykładać się będą, w proporcyi ustanowić się mianego funduszu wedle wskazanych na ten koniec prawideł, do utrzymania ich ciągłego w porządku należnym i dobrym stanie.

Dla zaprowadzenia więc spiesznego w mowie będących dozorów, i postawienia ich w stanie rozpoczęcia czynności do ich Attrybucyi przywiązanych, zechcą Kollatorowie i Plebani respective kościołów, stosownie do Artykułu 1 postanowienia Królewskiego, naypoźniey do dnia 1go. Września r. b podadź właściwemu Kommissarzowi Obwodowemu po trzech parafianow z każdey parafii, iako kandydatów na posady członków dozoru.

Takowi kandydaci posiadać winni, obok należney dopełnienia poruczonych im obowiązków zdatności, zaufanie współ - Parafianów.

Kommissya Woiewódzka odebrawszy od Kommissarzy Obwodowych listę tychże kandydatów, niebawnie ich zatwierdzi: poczém każdy respective dozor, do rozpoczęcia właściwego dzieła przystąpić będzie obowiązany.

Obowiązki dozoru wyraźnie artykułem 2. postanowienia Królewskiego są wskazane, czyniąc im przeto w zupełności zadosyć, dozory nietylko zabezpieczą potrzebny w tey mierze porządek, lecz nadto zasłonią się od odpowiedzialności spadaiącey na lekce ważących, lub niewykonywaiących prawa kraiowe.

Kommissya Woiewódzka przecież, w celu zaprowadzenia iednostayności w postępowaniu, artykułem 2 postanowienia Królewskiego a szczególniey co do Administracyi funduszów kościelnych dozorom przepisaném, chcąc zarazem ułatwić im sposoby do skutecznego i porządnego czynności swych odrabiania, uznała za potrzebę przepisać normalny wzór podług którego Rachunki tak wszelkich dochodow z pokładnego, składek lub innych zrzodeł, iako i rozchodu ich układane bydź winny: wzór ten tu w kopii dołączony obeymuie właściwe Tytuły z których się tak dochód iako i rozchód składa, niewskazuie bynaymniey żadney trudności w postępowaniu zachować się mianém; owszem znacznie go ułatwia. Skutek przeto zamierżony tylko od czynności i dobrey chęci członków dozoru zawisł. Tym więc sposobem dozory maiąc przepisane prawidła, podług których kontrollę i rachunki z funduszow przeznaczonych

na utrzymanie kościoła i Cmentarza układane bydź maią, nayprzód przekonać się winny o istniących teraz funduszach na te przedmioty przeznaczonych; gdzie takowe się znayduią, należy ie spisać i pod swóy zaiąć dozor, stosuiąc się co do ich użycia do przepisów, postanowieniem Królewskim obiętych; w braku ich zaś, gdyby koszta wyrachowane na rozpoczętą budowlę lub reparacyę przewyższały składkę przez Plebana wedle artykułu 6 Wyroku Królewskiego złożyć się maiącą, wypada przystąpić do rozkładu kosztów zbywaiących na Kollatora i Parafianów tegoż wyznania Religiynego.

Takowy Rozkład przez dozory proiective uzupełnionym bydź ma, stosuiąc się co do zasad zachować się winnych w tey mierze, do decyzyi Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, w tey kategoryi Reskryptem swym z dnia 27 maia r. b. Nro 1719 udzieloney, w słowach:

„ Gdy artykuł 7 Dekretu żadney rożnicy nie czyni między Kollatorem a Parafianami, zatem w rozkładzie kosztów na reparacyą potrzebnych czynić iey w ogólności nie można, w szczególności zaś niewłaściciele wszelką ręczną robotą i zwozką materyałów, a właściciele zakupieniem materyałów i opłaceniem Rzemieślników przykładać się powinni. Później wskazane będą sposoby zaradzania, ieśliby Właściciele niebyli w stanie złożyć całkowitéy na nich przypadaiącey kwoty, którey rozkład zastosowany bydź ma do ilości opłacanych podatków łącznie wziętych "

Po uskutecznieniu repartycyi kosztów sposobem przepisanym, należy ią przesłać na ręce właściwego Kommissarza Obwodu, do przeyrzenia i sprawdzenia Kommissyi Woiewódzkiey, która sprostowawszy odkryte uchybienia; przedstawi dzieło Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego do ostatecznego zadecydowania.

Gdyby gdzie zachodzić miały trudności w wyrachowaniu istotnych dochodów Plebańskich, dlą ustanowienia części od nich na koszta reparacyi potrącać się mianey, tam dozory udawać się maią do właściwych Kommissarzy Obwodowych, którzy wiadomości te udzielać będą w stanie z dzieł sporządzanych przez Kommissarzy wyznaczonych, w skutek postanowienia oddzielnego Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, do spisu maiątków duchownych.

Gdy Rachunki z wspomnionych funduszów, w myśl artykułu 2 odstępu litterą *e* oznaczonego postanowienia Królewskiego, co rocznie Kommissyi Woiewódzkiey do roztrząsania przesełane, a następnie Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, przedstawiane bydź maią, przeto Kommissya Woiewódzka polecaiąc ścisłe zarządzenia tego wykonanie; oznacza za termin normalny do odsełania rocznych rachunków od 1 Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku utrzymywanych, dzień 1 Marca: przed upłynieniem więc tego terminu, wszystkie dozory udokładnione Rachunki w mowie będące, na ręce Kommissarza Obwodowego odsełać będą Kommissyi Woiewódzkiey do dalszego użycia, w razie zwłoki zaś ściągną na siebie odpowiedzialność.

Rachunki od dnia rozpoczęcia się działań właściwych przez dozory, do dnia ostatniego Grudnia roku bieżącego, przed 1 Marca roku przyszłego do rewizyi Kommissyi Woiewódzkiey przedstawione bydź winny, i tylko tyle z przyszłorocznemi łączności mieć maią, ile tego porządek i zwyczayna w tey mierze procedura zachować się miana wymaga.

Gdy postanowieniem tem Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, usunięte są wszelkie przeszkody które dotąd stawianie nowych kościołów, reparowanie uszkodzonych, tudzież mieszkań Plebańskich i Cmentarzy tamowały; przeto Kommissya Woiewódzka mniema z pewnością iż ustanowione dozory, po zatwierdzeniu Członków z których się składać maią, niebawnie się zaymą czynnie i gorliwie poruczoną im czynnością: odtąd bowiem kiedy nawet srzodki są podane, ułatwiaiące rzeczonych budowli i reparacyi dokonanie, każda zwłoka przypisana będzie oziębłości dozorów, i cierpianą bydź niemoże: wypada przeto, aby dozory działania swe skutecznie rozpoczęły a tém samem odpowiedzieli zaufaniu które Rząd w nich pokłada.

W sporządzaniu, przedstawiać się mianych kosztorysów budowli lub reparacyi potrzebnych, należy się stosować do przepisów wskazanych urządzeniem Kommissyi Woiewódzkiey z dnia 13 Grudnia r. z. Nro 6098 umieszczonym w dodatku Dziennika Woiewódzkiego Nro 9 z odmianą; iż tylko Członki dozoru, wywód słowny przez Budowniczego, w dowód nieoddzowney potrzeby przedsięwzięcia budowli lub reparacyi sporządzić się mianey, podpisać winni: podobną formalność zachować należy przy reparacyach nie przenoszących złł. 50 który wydatek, lubo dozory w myśl artykułu 2 postanowienia Królewskiego, tu umieszczonego, za wła-

sném uznaniem czynić są mocne, przecież legalnie go w Rachunkach usprawiedliwić są obowiązane, do czego szczególniey należy dowód, iż budowla, lub reparacya przedsięwzięta uzupełnioną została i że istotnie była potrzebną.

Co do reparacyi wewnętrzney mieszkania Plebana, do którey postanowieniem Królewskim artykułem 4 Pleban iest obowiązany, zadecydowała Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego Reskryptem swym iuż wspomnionym, iż

„ Do reparacyi wewnętrzney rozumieią się wewnętrzne części domu, oprócz dachu, podwalin, ścian, okien i drzwi "

Niemniey postanowiła taż Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, iż zabudowania Gospodarskie sam pleban reparować iest obowiązany. Tymże samym Reskryptem Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, na zapytanie Kommissyi Woiewódzkiey odpowiednie oświadczyła, iż

„ Sprawowanie utensyliów kościelnych, równie należy do mieyscowego Plebana "

Ostatecznie Kommissya Woiewódzka namienia, iż gdy w skutku wyszłych urządzeń, kościoły i mieszkania Plebańskie, tak w miastach iako i na wsiach, do Towarzystwa kassy Ogniowey zapisane bydź maią, przeto składka roczna opłacać się winna do teyże kassy, z funduszu na reparacyą kościoła braną bydź ma, fundusz zaś sposobem wyżey przepisanym ustanowiony: gdzieby z powodu niepotrzebney reparacyi funduszu tego niebyło, rozkład takowey roczney opłaty, w sposobie iak na potrzeby reparacyi czynionym i do roztrząśnienia Kommissyi Woiewódzkiey przesłanym bydź ma, która go Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego do zatwierdzenia przedstawi.

Kommissya Woiewódzka spodziewa się po gorliwości Obywateli i Mieszkańców Woiewództwa Mazowieckiego, a mianowicie Kollatorów i Plebanów, iż w krótkim czasie woli Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla w całey rozciągłości tem troskliwiey zadosyć uczynią, gdy zmierza do postanowienia w przyzwoitym stanie kościoły, które w ogólności wymagaią reparacyi, a nawet w niektórych mieyscach nowo wystawione bydź muszą.

w Warszawie dnia 24 Czerwca 1817.

PREZES

R. Rembieliński. *Filipecki* **Sekr. Jeneral.**

Wzór. **A.**

R A C H U N E K.

Z Funduszu pokładnego i składki Parafii N. N. na reparacyą i utrzymanie tak Kościoła, iakoteż Cmentarza i Plebanii w N. N. Obwodu N. N. w Woiewództwie Mazowieckiem za rok. N. N.

Numer bieżący.	Data Wpływu.	DOCHOD Imie i Nazwisko Urząd lub Stan Nieboszczyka.	Weszło w gotowiźnie. Złote.	gr.	UWAGI.
Tu się zamieszcza Ner ciągły	Będzie się po większey części z dniem śmierci w księdze Sepultur zapisywanym zgadzała, ma się zaś poczynać od dnia rozpoczęcia Urzędowania dozoru Parafialnego.	POKŁADNE. Rzędem iednego pod drugiem z księgi umarłych wypisywać należy, z domieszczeniem szczegołów w tytule *quæstyonowanych*; po wypisaniu wszystkich, dodaie się na końcu	Domieszczać przy każdym ilość ogólną, iaką w proporcyi iego stanu lub maiątku opłacono;		Na przypadek nieopłacenia funeraliów za kogo; wyraża się w tym mieyscu powód: dla czego to nie nastąpiło? naprzykład, że był ubogi i t. d.
		Ogół wpływu pokładnego N. N. Wyraźnie złotych Polskich: (tu ilość liczbą z wyż umieścić się mianą) literami wypisać; poczém dodać:			

Jako po skonfrontowaniu ninieyszego z księgą umarłych w téy Parafii, ani mniéy ani więcéy osob nie zeszło z tego świata, wyciąg oraz ten z książką wpływu pokładnego przez JX. Proboszcza utrzymywaną zupełnie zgadza się, ninieyszym poświadczamy. —

Członki dozoru Kościelnego Parafii N. N.

pierwszy N. N. — drugi N. N. — trzeci N. N.

Proboszcz kościoła Parafialnego w N. N.
tu podpis

Kollator Kościoła Parafialnego w N. N.
tu podpis

(*Dalszy ciąg wzoru sub lit: B.*)

Do Numeru 43 Dziennika Wzór Litt: B.

Numer ciągły.	DATA Ner upoważnienia Kommissyi Woiewódzkiey	DATA Wpływu.	DOCHOD Imie i Nazwisko, Urząd lub Stan należącego do składki Parafiialnéy.	Weszło w gotowiznie. Zło:	gr.	UWAGI.
Liczbą porządkową każdego zamieścić.	Rozumie się tego przy którym przesłano rozkład zatwierdzony.	Dzień którego współ-kontrybuent część z repartycyi na niego przypadłą wniosł	SKŁADKA PARAFIIAN. Jednego po drugiem z listy imiennéy czyli z rozkładu przez Kommissyą zatwierdzonego, wypisywać. Ogółem składki Parafial: Za rzetelność niedoboru również iak i powodów w tym względzie przytoczonych, tak iak poprzednio Członki dozoru wraz z Proboszczem i Kollatorem podpisuią, poczém następuie: Rekapitulacya Dochodu Pokładnego — — Składki Parafialnéy— Ogół Dochodu —	Tyle ile każdy wniosł liczbą wyrazić. N.	N	Gdyby który nie w zupełności albo całkiem nie uiścił się czego się iednak spodziewać nie należy, na ten czas zamieścić tu wkrótkości, ale treściwie przyczynę nie doboru. **Uwaga.** Na samym początku należy zapisać remanent iaki dozor znaydzie i ten w rekapitulacyi winien bydź powtórzony.

Numer ciągły.	Numer i Data upoważnienia do wypłaty Kommissyi Woiewódzkiéy.	ROZCHOD Przedmiot wydatku.	Ilość pieniężna wydana. Złote. | gr.	UWAGI.
Jak wyżéy.	Tego przy którym przesłano zatwierdzony anszlag budowy lub reparacyi.	Wszczególności z wyrażeniem dnia ktorego i na co wydano, iedno pod drugim, bądź to naprawę czyli reparacyą, bądź sprawienie, zakupienie albo wybudowanie czego nowego, umieszczać	jak w dochodzie wyżey szczegółowe wpływy, tak tu wydatki.	Od assygnacyi Kommissyi odstępować nie można, co zaś do szczegółowych wydatków 5ociu złotych nie przenoszących, tu należy odwoływać się do upoważnień dozoru.
		Ogół Rozchodu —	N. N.	

Jako po skonfrontowaniu ninieyszego z księgą wydatków przez JX. Proboszcza utrzymywaną, rozchód ten zgadza się; reparacye (lub) zabudowania pomnieysze za wspólném zdaniem naszém za potrzebne uznane, istotnie i za takąż cenę iak wyżey zamieszczono, przysposobione zostały, zaświadczamy, — (Tu podpisy iak wyżéy)

Dochodu złł: gr:

BILANS.

Rozchodu złł: gr:

Revisum

Remanent złł: gr: Kalkulator Obwodu N. N.

Za rzetelność ninieyszego obrachunku Kommissarz Delegowany do Obwodu N.

Sekretarz N. N.